

Universitätsbibliothek Paderborn

**Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis
Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev
De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo**

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

VII. A Conciliis universalibus Africæ non licebat appellare ad transmarina
judicia, neque etiam à provincialibus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15617

commoda quæ inde sequi possent, tum appellatio Presbyteri aut Clerici judicari debet in Concilio generali Africæ. Exempli causa, si lis moveatur circa caput aliquod nondum satis perspicue explicatum in canonibus. Si is adversus quem accusatio instituta est, vir sit tali dignitate praeditus, ut si judicium ejus fieret in provinciis, timendum foret ne tumultus in eis excitarentur. Vel si ob illud judicium oriretur conflitio jurisdictionis; quemadmodum accidit in causa Apriarij Presbyteri. Aut tandem ob aliquam aliam causam similem. Tunc enim, ut dixi, appellatio Presbyteri aut Clerici judicanda est in Concilio generali Africæ. At si tantum agatur de executione canonum, de quorum sententia dubitari non possit circa negotium noviter emergens, tum appellatio terminanda est in unaquaque provincia, neque licet à Concilio provinciali provocare ad universale. Secundum illam regulam legimus appellationem Palladij laici, qui à Triferio Episcopo suo excommunicatus fuerat, itemque appellationem Exuperantij Presbyteri, cui interdictum erat functionibus suis, ob gravitatem earum fuisse judicatas in Concilio Taurinateni ex diversis provinciis congregato.

VII. Iudicia verò quæ in Conciliis illis universalibus Africæ fiebant, vel etiam in synodis provincialibus, propter causas quæ communes erant, supra prorsus erant, nec ab eis *ad transmarina iudicia*, id est, Romanum, appellare licebat. *Ad transmarina autem qui putaverit appellandum, à nullo intra Africam in communione recipiatur.* Adeo certa & inviolabilis erat apud Africanos haec regula, quoad Presbyteros & reliquos è clero, ut ad Celestinium Papam scribere non dubitent: *Presbyterorum quoque & sequentium Clericorum improba refugia, sicut te dignum est, repellat sanctitas tua: quia & nulla patrum definitione hoc Ecclesia derogatum est Africane.* Nihilominus, quoad appellationes Episcoporum, Zozimus Papa ejusque successores contendunt apud fidem apostolicam judicandum esse an appellatione admitti debeat. Quod si justa fuisse appellandi causa videretur, ad Episcopum Romanum pertinere jus statuendi ut ea retractetur in provincia. Verum id accurate expendimus in dissertatione de iudicis canonice Episcoporum.

Præterea, Concilia universalia Africæ condebant canones, qui in auctoritatem recepti sunt in Ecclesia universali.

C A P V T X X I.

Synopsis.

I. Concilia generalia Galliarum similia prorsus erant Concilii Africani. Major synodus in canonum Antiocheno. Conciliorum Gallicanorum auctoritas explicatur. Verba Hilari Pape referuntur.

II. Recepit Hilarius ab instituis majorum, confirmans celebrationem Conciliorum ex diversis provinciis.

III. Iubet autem ut per annos singulos Concilium generale celebretur. Ed alludit Synodus Agathensis. Genuinus sensus Synodi Matisconensis secunda indicatur.

IV. Iubet postremo Hilarius ut regula qua in his Concilis promulgabimur, sive iuxta canonum definitiones. Idem profertur Concilia Gallicana.

V. Indicantur canones ad quos alludit Hilarius. De collectione Canonum Dionysii Exigu. Liber Canonum vocatur à Gregorio Turonensi.

VI. Canones novi secundum auctoritatis gradum obtinebant post antiquos. Probatur ex Augustino & Agobardo.

VII. De Collectione canonum Gallicanorum. Vim legis obtinebant in Hispania.

I. C O N C I L I A generalia Galliarum eodem nomine nuncupabantur quo Concilia universalia Africæ, ejusdemque erant auctoritatis. Nam in secunda synodo Matisconensi, qua de hujuscemodi Conciliis loquitur, legimus generale Concilium & universale, in Turonensi vero, qua anno D L X V I I . congregata est, major synodus. Quod imitatum est ex canone XI. Concilij Antiocheni, quod majorem synodum vocat eam quæ extraordinaria erat, convocata nimis ab Imperatoribus ad judicandas appellationes eorum qui à iudicis synodi provincialis provocaverant. Concilia isthac generalia Galliæ condere poterant canones & causas judicare. Canones pro libito condere poterant, modò contrarij non essent canonibus Conciliorum generalium, & definitivo iudicio terminare omnes causas ecclesiasticas quæ synodis provincialibus visæ essent difficiles. Quod si generali Concilio tanta esse videretur difficultas ut solvi non posset, consulenda erat sedes apostolica. Ea est sententia Hilari Pape in epistola scripta anno CDLXII. ad Episcopos quinque provincialium Gallici, Viennensis videlicet, Lugdunensis, utriusque Narbonensis, & Alpium Penninarum: cui præverat Innocentius primus ad Viennensem Episcopum Rothomagensem similia Hilario scribens de auctoritate synodorum provincialium, & majores causas ad apostolicam sedem referendas esse. Ut si quid usquam, inquit Hilarius, vel in ordinandis Episcopis vel Presbyteris aut cuiuslibet

Concil. Mat. 1. c. 9 & 10.